

Rodzaj dokumentu:	Zasady oceniania rozwiązań zadań
Egzamin:	Egzamin maturalny
Przedmiot:	Historia
Poziom:	Poziom rozszerzony

Uwagi:

1. Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania – również te nieprzewidziane jako przykładowe odpowiedzi w schematach punktowania.
2. Poprawność wykonania obliczeń i wynik są oceniane pozytywnie tylko wtedy, gdy została zastosowana poprawna metoda rozwiązania. Oznacza to, że maksymalną liczbę punktów zdający uzyskuje tylko za taką odpowiedź, na podstawie której można ocenić poprawność jego toku rozumowania. Nieprzedstawienie toku rozumowania skutkuje utratą punktów nawet wtedy, gdy zdający podał poprawne wyniki pośrednie i wynik końcowy.

Wymagania egzaminacyjne od roku szkolnego 2024/2025:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20240001019/O/D20241019.pdf>

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego III.3. dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy	Zdający: II.1. wymienia najważniejsze cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja) oraz przedstawia ich wkład w kulturowe dziedzictwo ludzkości (PP) LO II.2. rozpoznaje najważniejsze osiągnięcia kulturowe starożytnych cywilizacji Bliskiego Wschodu (PP) T

Zasady oceniania

- 1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: B

Uzasadnienie: W źródle 2. jest przedstawiony opis pogrzebu w starożytnym Egipcie. Na ilustracji B widać figurkę uszebti z hieroglifami – pismem religijnym starożytnych Egipcjan.

Zadanie 1.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego III.3. dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy	Zdający: II.1. wymienia najważniejsze cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja) oraz przedstawia ich wkład w kulturowe dziedzictwo ludzkości (PP) LO II.2. rozpoznaje najważniejsze osiągnięcia kulturowe starożytnych cywilizacji Bliskiego Wschodu (PP) T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne wyjaśnienie

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Oprócz figurek do grobowców wkładano inne przedmioty, które miały być przydatne zmarłemu w życiu pozagrobowym, np. naczynia, narzędzia, broń.

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej [...] II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: III.2. charakteryzuje kulturowe i polityczne konsekwencje wojen grecko-perskich oraz podbojów Aleksandra Macedońskiego (PP) LO III.4. wyjaśnia specyfikę kultury hellenistycznej (PR) LO, T III.2. opisuje różne formy ekspansji w świecie greckim (wojny grecko-perskie i ekspansję Aleksandra Macedońskiego) (PP) T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: przed

Uzasadnienie: Źródło 2. opisuje podbój Persji dokonany przez Aleksandra Wielkiego, a więc wydarzenia późniejsze niż wojny grecko-perskie z czasów Peryklesa opisane w źródle 1.

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: IV.6. rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian i ich wkład w kulturę europejską (PP) LO IV.6. rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian (PP) T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Pełniła funkcję pomnika (bramy triumfalnej).

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: IV.6. rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian i ich wkład w kulturę europejską (PP) LO IV.6. rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian (PP) T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do jednego elementu architektonicznego

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Rzymu

Uzasadnienie: Budowla jest charakterystyczna dla architektury starożytnego Rzymu, o czym świadczy wymyślone przez Rzymian rozwiązanie konstrukcyjne – pełny / półokrągły łuk.

Zadanie 4. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: VII.2. charakteryzuje uwarunkowania wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej oraz przedstawia ich skutki (PP) LO, T VII.3. charakteryzuje i ocenia rolę zakonów w średnio-wiecznej Europie (PR) LO VII.1. charakteryzuje i ocenia rolę zakonów w średnio-wiecznej Europie (PR) T

Zasady oceniania

2 pkt – za trzy poprawne wskazania

1 pkt – za dwa poprawne wskazania

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

1. Krzyżacy

2. Templariusze

3. Joannici

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: X.3. charakteryzuje proces przezwyciężenia rozbicia politycznego ziem polskich ze wskazaniem na rolę władców i Kościoła (PP) LO, T X.2. przedstawia zagrożenia zewnętrzne ([...] Mongołowie) (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za dwa poprawne wskazania

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

A. Przemysł II

B. Henryk Pobożny

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: X.3. charakteryzuje proces przezwyciężenia rozbicia politycznego ziem polskich ze wskazaniem na rolę władców i Kościoła (PP) LO, T X.2. przedstawia zagrożenia zewnętrzne ([...] Mongołowie) (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do źródła

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: tak

Uzasadnienie: Kościół, a konkretnie arcybiskup gnieźnieński Jakub Świnka, popierał koronację Przemysła II i zjednoczenie kraju. Arcybiskup odegrał kluczową rolę w przygotowaniach i przeprowadzeniu ceremonii koronacyjnej w Gnieźnie 26 czerwca 1295 r. W uroczystości wzięli udział również inni biskupi.

Zadanie 6. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.4. ugruntowuje potrzebę poznawania przeszłości dla rozumienia współczesnych mechanizmów społecznych i kulturowych	Zdający: VIII.2. charakteryzuje genezę, rozwój i rolę średnio-wiecznych miast [...] (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do jednego elementu planu

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Obszar zakreskowany został zasiedlony przed lokacją na prawie niemieckim.

Uzasadnienie: Na obszarze niezakreskowanym widać np. regularną siatkę ulic, w centrum miasta prostokątny plac – rynek, czyli elementy charakterystyczne dla lokacji na prawie niemieckim.

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z [...] dziejów ojczystych. II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok [...]	Zdający: XVIII.1. opisuje zmiany terytorialne państwa polsko-litewskiego i charakteryzuje jego stosunki z sąsiadami w XVI w. (PP) LO, T XVIII.1. ocenia rozwiązanie problemu państw zakonnych w Prusach i Inflantach (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: tak

Uzasadnienie: Tekst to fragment aktu sekularyzacji Prus Zakonnych z 1525 r., obraz to dzieło Jana Matejki *Hołd pruski* nawiązujące do hołdu lennego złożonego przez Albrechta Hohenzollerna Zygmunta Staremu po podpisaniu aktu sekularyzacji Prus.

Zadanie 7.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z [...] dziejów ojczystych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok [...]	Zdający: XVIII.1. opisuje zmiany terytorialne państwa polsko-litewskiego i charakteryzuje jego stosunki z sąsiadami w XVI w. (PP) LO, T XVIII.1. ocenia rozwiązanie problemu państw zakonnych w Prusach i Inflantach (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

C

Zadanie 8. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XIII.4. charakteryzuje sztukę [...] gotyką [...] (PP) LO XIII.4. charakteryzuje sztukę [...] gotyką (PP) T XVII.5. charakteryzuje sztukę barokową (PR) LO, T

Zasady oceniania

2 pkt – za podanie dwóch nazw stylów i po jednej widocznej cesze każdego z nich

1 pkt – za podanie dwóch nazw stylów bez cech albo za podanie nazwy jednego stylu i jednej widocznej cechy tego stylu

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Nazwa stylu 1.: gotyk

Przykładowa cecha: zastosowanie cegły jako budulca wieży / strzelistość

Nazwa stylu 2.: barok

Przykładowa cecha: ozdobny hełm wieży

Zadanie 9.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z [...] dziejów ojczyści II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XX.1. opisuje okoliczności, zasady, przebieg i następstwa pierwszych wolnych elekcji, uwzględniając artykuły henrykowskie i pacta conventa (PP) LO XX.1. opisuje okoliczności, zasady, przebieg i następstwa pierwszych wolnych elekcji (PP) T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

A

Zadanie 9.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z [...] dziejów ojczystych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XX.1. opisuje okoliczności, zasady, przebieg i następstwa pierwszych wolnych elekcji, uwzględniając artykuły henrykowskie i pacta conventa (PP) LO XX.1. opisuje okoliczności, zasady, przebieg i następstwa pierwszych wolnych elekcji (PP) T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

pacta conventa

Zadanie 9.3. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z [...] dziejów ojczystych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XX.1. opisuje okoliczności, zasady, przebieg i następstwa pierwszych wolnych elekcji, uwzględniając artykuły henrykowskie i pacta conventa (PP) LO XX.1. opisuje okoliczności, zasady, przebieg i następstwa pierwszych wolnych elekcji (PP) T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne wyjaśnienie

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Król powinien utrzymywać flotę wojenną.

Zadanie 10. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XXII.1. omawia konflikty wewnętrzne i zewnętrzne Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII w. (PP) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za dwa poprawne wskazania

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

1. P, 2. F

Zadanie 11.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczy- stych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XXV.1. przedstawia etapy rewolucji francuskiej prowadzące do jej radykalizacji [...] (PR) LO XXV.1. charakteryzuje etapy rewolucji francuskiej [...] (PR) T XXVI.5. wyjaśnia okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego i przedstawia jego reformy, ze szczególnym uwzględnieniem postanowień Konstytucji 3 maja (PP) LO, T XXVI.4. porównuje polskie rozwiązania konstytucyjne z amerykańskimi i francuskimi (PR) LO, T

Zasady oceniania

2 pkt – za odpowiedź zawierającą trzy poprawne wskazania

1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Fragment 1. Francja

Fragment 2. Francja

Fragment 3. Polska

Zadanie 11.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XXV.1. przedstawia etapy rewolucji francuskiej prowadzące do jej radykalizacji, [...] (PR) LO XXV.1. charakteryzuje etapy rewolucji francuskiej [...] (PR) T XXVI.5. wyjaśnia okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego i przedstawia jego reformy, ze szczególnym uwzględnieniem postanowień Konstytucji 3 maja (PP) LO, T XXVI.4. porównuje polskie rozwiązania konstytucyjne z amerykańskimi i francuskimi (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do źródeł

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: 1.

Uzasadnienie: W tekście 1. mowa jest o władzy Konsulatu, który we Francji wprowadzała konstytucja z 1799 r. Tekst 2. to wyrok śmierci na króla Ludwika XVI z 1793 r., a tekst 3. to fragment Konstytucji 3 maja z 1791 r., o czym świadczy zapis o następstwie tronu polskiego.

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XXXI.1 charakteryzuje sytuację polityczną, społeczno-gospodarczą i kulturę Królestwa Polskiego [...] (PP) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: nie

Uzasadnienie: Tekst źródłowy 1. dotyczy Akademii Zamojskiej, co wynika z treści tekstu (pojawia się tam nazwa Zamościa), pieczęć z kolei jest pieczęcią Uniwersytetu Warszawskiego, co wynika z tekstu w otoku. Tekst w języku rosyjskim świadczy też o tym, że pieczęć pochodzi z okresu rozbiorów, a nie z okresu funkcjonowania Akademii Zamojskiej.

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XXX.2. przedstawia przebieg rewolucji przemysłowej oraz wskazuje jej najważniejsze konsekwencje społeczno-gospodarcze (PP) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne wyjaśnienie

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Pracujące kobiety zarabiały pieniądze, co dawało im poczucie niezależności, nie musiały być utrzymywane przez męża. Nastąpił proces emancypacji. Kobiety pracujące nie były w stanie same zajmować się domem, więc mężczyźni musieli włączyć się w prace domowe.

Zadanie 14.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XXXII.2. Opisuje [...] charakter toczonych walk [...] (PP) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: A

Uzasadnienie: Mapa przedstawia przebieg powstania styczniowego. Ilustracja A przedstawia tzw. żu-awa śmierci w umundurowaniu z okresu powstania styczniowego. Ilustracja B to żołnierz Królestwa Polskiego, a więc z okresu 1815–1831.

Zadanie 14.2. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XXXII.2. opisuje [...] charakter toczonych walk [...] (PP) LO, T

Zasady oceniania

2 pkt – za odpowiedź zawierającą trzy poprawne wskazania

1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

1. P, 2. F, 3. P

Zadanie 15.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XXX.4. wyjaśnia założenia doktryny Monroe (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

1. P, 2. F

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XXX.4. wyjaśnia założenia doktryny Monroe (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Doktryna Monroe

Zadanie 16.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XXXV.5. przedstawia genezę nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy), z uwzględnieniem ich przedstawicieli, w tym: Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego, Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego i Wojciecha Korfanteo (PP) LO, T XXXV.3. porównuje programy nowoczesnych ruchów politycznych [...] (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: tak

Uzasadnienie: Tekst źródłowy 1. zawiera program ruchu ludowego i postulaty charakterystyczne dla tego ruchu; wyrazicielem tego programu było Stronnictwo Ludowe, które wydawało „Przyjaciela Ludu”, co jest wyraźnie zaznaczone w nagłówku gazety. Dodatkowo w nagłówku pojawia się nazwisko redaktora gazety: Bolesława Wysłoucha, który był działaczem ludowym.

Zadanie 16.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XXXV.5. przedstawia genezę nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy), z uwzględnieniem ich przedstawicieli, w tym: Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego, Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego i Wojciecha Korfanteo (PP) LO, T XXXV.3. porównuje programy nowoczesnych ruchów politycznych [...] (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

D

Zadanie 17.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XXXIV.2. charakteryzuje nowe prądy ideowe [...] i kulturowe, emancypację kobiet, przemiany obyczajowe [...] (PP) LO XXXIV.2. charakteryzuje nowe prądy ideowe i kulturowe, ruch emancypacyjny kobiet, przemiany obyczajowe [...] (PP) T XLIII.1. charakteryzuje przemiany społeczne [...] w II Rzeczypospolitej [...] (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

ruch sufrażystek / emancypantek

Zadanie 17.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XXXIV.2. charakteryzuje nowe prądy ideowe [...] i kulturowe, emancypację kobiet, przemiany obyczajowe [...] (PP) LO XXXIV.2. charakteryzuje nowe prądy ideowe i kulturowe, ruch emancypacyjny kobiet, przemiany obyczajowe [...] (PP) T XLIII.1. charakteryzuje przemiany społeczne [...] w II Rzeczypospolitej [...] (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

1918 r.

Zadanie 18. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej [...] I.2. dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego III.1. tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego III.3. dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy	Zdający: XXXVII.4. przedstawia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej w Rosji (PP) LO, T XXXVII.5. wyjaśnia przyczyny klęski państw centralnych i Rosji (PP) LO,T

Zasady oceniania

3 pkt – za poprawne wyjaśnienie wymowy rysunku wraz z interpretacją dwóch elementów graficznych oraz przedstawienie kontekstu historycznego z 1917 r.

2 pkt – za poprawne wyjaśnienie wymowy rysunku wraz z interpretacją jednego elementu graficznego oraz przedstawienie kontekstu historycznego z 1917 r.

1 pkt – za poprawne wyjaśnienie wymowy rysunku wraz z interpretacją dwóch elementów graficznych albo kontekstu historycznego z 1917 r.

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rysunek przedstawia oficerów rosyjskich w nienagannych mundurach na tle zdemoralizowanych szeregowych żołnierzy, co można interpretować jako ukazanie słabości armii rosyjskiej, która tylko pozornie prezentuje się jako silna. Taka interpretacja sprzyjała propagandzie niemieckiej. Scena przedstawiona na rysunku oraz tekst odnoszą się do sytuacji w Rosji w 1917 r. targanej buntami w armii oraz rewolucją lutową i rewolucją październikową. Słowa adiutanta mają kpiącą wymowę.

Zadanie 19. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XLI.1. analizuje proces formowania się centralnego ośrodka władzy państwowej (PP) LO, T XLII.1. charakteryzuje ustroj polityczny II Rzeczypospolitej na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r (PP) LO, T

Zasady oceniania

2 pkt – za podanie imion i nazwisk obydwu osób

1 pkt – za podanie imienia i nazwiska jednej osoby

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Naczelnik Państwa: Józef Piłsudski

Prezydent: Gabriel Narutowicz

Zadanie 20. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	Zdający: XLV.2. charakteryzuje i ocenia ekspansję Włoch [...] (PR) LO, T XLVII.2. charakteryzuje przebieg działań wojennych na [...] innych frontach II wojny światowej (PR) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne wyjaśnienie

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Karykatura ilustruje wyzwolenie Etiopii (Abisynii) spod okupacji włoskiej w 1941 r. przez wojska angielskie.

Zadanie 21.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XLIII.4. charakteryzuje i ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej (PP) LO, T XLIV.1. rozpoznaje osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki z okresu II Rzeczypospolitej oraz ich twórców (PP) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Ignacy Mościcki

Zadanie 21.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XLIII.4. charakteryzuje i ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej (PP) LO, T XLIV.1. rozpoznaje osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki z okresu II Rzeczypospolitej oraz ich twórców. (PP) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do faktografii

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: nie

Uzasadnienie: Decyzję o budowie zakładów w Tarnowie podjęto w 1929 r., a budowę COP-u rozpoczęto w 1936 r. Zakłady znajdowały się na terenie COP-u, ale rozpoczęto ich budowę niezależnie.

Zadanie 22. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z [...] dziejów ojczystych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XLVI.3. charakteryzuje etapy wojny obronnej, podaje przykłady bohaterstwa obrońców, uwzględniając żołnierzy [...] (PP) LO, T L.3. charakteryzuje działania polskich formacji wojskowych na różnych frontach II wojny światowej (PR) LO,T

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: nie

Uzasadnienie: I Dywizją Pancerną gen. Maczek dowodził w trakcie II wojny światowej na froncie zachodnim, a opis w źródle 1. dotyczy Brygady Kawalerii Zmotoryzowanej, którą płk Maczek dowodził we wrześniu 1939 r. (w tekście wyraźnie jest mowa o Brygadzie).

Zadanie 23. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	Zdający: XXXIX.5 rozpoznaje dorobek okresu międzywojennego w dziedzinie kultury [...] (PP) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź zawierającą poprawną nazwę stylu w sztuce i jedną widoczną cechę
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Nazwa: surrealizm

Przykładowe cechy:

Połączenie elementów rzeczywistych z fantastycznymi, atmosfera zagadkowości, symbolika przedstawionych elementów obrazu, nieoczekiwane zestawienie obiektów na obrazie.

Zadanie 24.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1 analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego II.3. dostrzega mnogość perspektyw badawczych oraz różnorakie interpretacje historii i ich przyczyny	Zdający: L.8. charakteryzuje powstanie warszawskie (uwarunkowania polityczne, [...] następstwa powstania, postawę aliantów zachodnich i Związku Sowieckiego) (PP) LO, T

Zasady oceniania

2 pkt – za podanie jednego podobieństwa i jednej różnicy między opiniami

1 pkt – za podanie jednego podobieństwa albo jednej różnicy między opiniami

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Podobieństwo:

W obydwu tekstach mowa jest o negatywnym stosunku gen. Andersa do wybuchu powstania (był przeciwnikiem wybuchu powstania).

Różnica:

W źródle 1. autor twierdzi, że nie wszyscy członkowie Komendy Głównej AK chcieli wybuchu powstania, podczas gdy autor źródła 2. twierdzi, że wszyscy członkowie Komendy Głównej AK chcieli wybuchu powstania.

Zadanie 24.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Zdający: II.1 analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego II.3. dostrzega mnogość perspektyw badawczych oraz różnorakie interpretacje historii i ich przyczyny	Zdający: L.8. charakteryzuje powstanie warszawskie (uwarunkowania polityczne, [...] następstwa powstania, postawę aliantów zachodnich i Związku Sowieckiego) (PP) LO, T

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi

Rozwiązanie

(gen.) Tadeusz Komorowski (ps. Bór)

Zadanie 25. (0–15)

Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
Temat 1.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2. dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1. tworzy narrację historyczną w ujęciu zarówno przekrojowym, jak i problemowym; 2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3. dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	IX.2. dokonuje bilansu panowania władców piastowskich (do 1138 r.) (PR) LO, T X.3. charakteryzuje proces przezwyciężenia rozbitcia politycznego ziem polskich ze wskazaniem na rolę władców [...] (PP) LO, T XII.1. opisuje [...] zmiany terytorialne państwa polskiego w XIV [...] w. (PP) LO, T XII.2. charakteryzuje rozwój monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając strukturę społeczeństwa polskiego w późnym średniowieczu i rozwój przywilejów szlacheckich (PP) LO, T XII.3. wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami [...] w XIV w. [...] (PP) LO, T XII.4. charakteryzuje i ocenia stosunki polsko-krzyżackie na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i kulturowej (PP) LO, T XII.2. rozpoznaje polityczne i kulturowe znaczenie ekspansji wschodniej podjętej w okresie panowania ostatniego Piasta na polskim tronie (PR) LO
		XII.3. wyjaśnia wpływ rozwoju przywilejów szlacheckich na sytuację gospodarczą państwa [...] (PR) LO, T XII.5. dokonuje bilansu panowania władców panujących w Polsce w XIV w. [...] (PR) LO XII.4. dokonuje bilansu panowania władców panujących w Polsce w XIV w. [...] (PR) T

	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Temat 2.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2. dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1. tworzy narrację historyczną w ujęciu zarówno przekrojowym, jak i problemowym; 2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3. dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	XXX.1. przedstawia decyzje kongresu wiedeńskiego w odniesieniu do Europy i świata, z uwzględnieniem podziału ziem polskich (PP) LO, T XXX.4. wyjaśnia genezę i skutki Wiosny Ludów (PP) LO, T XXX.1. ocenia rolę Świętego Przymierza (PR) LO, T XXX.2. opisuje funkcjonowanie systemu wiedeńskiego i charakteryzuje próby jego podważenia (PR) LO, T XXX.3. charakteryzuje ruchy społeczne i niepodległościowe w I połowie XIX w. w Europie [...] (PR) LO, T XXX.5. charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie, uwzględniając udział Polaków (PR) LO, T XXXI.2. wyjaśnia genezę powstania listopadowego i opisuje jego następstwa (PP) LO, T XXXI.2. wyjaśnia okoliczności wybuchu powstania krakowskiego i opisuje jego skutki (PR) LO, T XXXI.3. opisuje następstwa Wiosny Ludów na ziemiach polskich. (PR) LO,T

Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
Temat 3.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2. dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1. tworzy narrację historyczną w ujęciu zarówno przekrojowym, jak i problemowym; 2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3. dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	XL.3. wyjaśnia przyczyny i opisuje przejawy kryzysu demokracji parlamentarnej w okresie międzywojennym (PR) LO XL.4. charakteryzuje państwa autorytarne w Europie i na świecie; wyjaśnia różnice między totalitaryzmem a autorytaryzmem (PR) LO XL.3. wyjaśnia przyczyny i opisuje przejawy kryzysu demokracji w okresie międzywojennym (PR) T XL.4. charakteryzuje państwa autorytarne w Europie i na świecie (PR) T

Zasady oceniania

A. NARRACJA HISTORYCZNA			
Funkcjonalność wykorzystania wiedzy historycznej	Poziom argumentacji wypowiedzi	Liczba punktów	Poprawność merytoryczna
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do trzech elementów tematu	• bogata argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	12 pkt	Za błędy merytoryczne będą odejmowane punkty od ogólnej liczby punktów zdobytych przez zdającego w tym kryterium (bez punktów ujemnych): 1–2 błędy merytoryczne (-1 pkt) 3–5 błędów merytorycznych (-2 pkt) powyżej 5 błędów merytorycznych (-3 pkt)
	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do trzeciego	11 pkt	
	• bogata argumentacja do jednego elementu tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	10 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	9 pkt	
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do dwóch elementów tematu (trzeci element zrealizowany częściowo funkcjonalnie ALBO niezrealizowany)	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego	9 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu, zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych elementów ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego elementu tematu	8 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	8 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego	7 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych	7 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	6 pkt	
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do jednego elementu tematu (pozostałe elementy zrealizowane częściowo funkcjonalnie ALBO niezrealizowane)	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	6 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	5 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych	5 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego z pozostałych	4 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	4 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	3 pkt	
Wiedza historyczna nie została wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do żadnego elementu tematu	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	3 pkt	
	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	2 pkt	
	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	1 pkt	
Niefunkcjonalne wykorzystanie wiedzy historycznej w odniesieniu do całej wypowiedzi ALBO brak wypowiedzi, ALBO wypowiedź w całości nie na temat.		0 pkt	

B. SPÓJNOŚĆ WYPOWIEDZI	Liczba punktów
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ jest spójna (logicznie uporządkowana).	3 pkt
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ występują w niej drobne zaburzenia w zakresie spójności (logicznego uporządkowania).	2 pkt
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ występują w niej istotne zaburzenia w zakresie spójności (logicznego uporządkowania).	1 pkt
Wypowiedź nie spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów LUB jest nieuporządkowana, w znacznej mierze stanowi zbiór niezależnych elementów.	0 pkt